

ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ

ਸੂਤਰਧਾਰ : (ਸਹਾਇਕਾਂ ਸਮੇਤ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ) ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਾਂ।

- 1 : ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
- 2 : ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
- 3 : ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
- 4 : ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ?

ਇਕੱਠੇ : ਹਾਂ...ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ?

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਹੱਕ ਕੌਣ ਖੋਹ ਰਿਹਾ ਏ ?

- 1 : ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ।
- 2 : ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀਆਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ।
- 3 : ਅਮਨ ਦੇ ਰਾਖੇ...ਥਾਣੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ।
- 4 : ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਵਪਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : (ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ) ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਹ ਰਹੀ ਏ ?

- 1 : ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕਚਹਿਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਹ ਰਹੀ ਏ ?

- 2 : ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ...ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਕੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਥਾਣੇ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਹ ਰਹੇ ਨੇ ?

- 3 : ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ...ਲੁੱਚਿਆਂ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇ ਕੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਧਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਹ ਰਹੇ ਨੇ ?

- 4 : ਮਾਸੂਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਕੇ...ਦੰਗੇ ਕਰਵਾ ਕੇ...ਭਰਾ ਭਰਾ 'ਚ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾਅ ਕੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹੈ ?

- 1 : ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਦਅਮਨੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਏ।
- 2 : ਵਪਾਰ ਠੱਪ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ।
- 3 : ਬੇਕਾਰੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਏ।
- 4 : ਮਹਿੰਗਾਈ ਸਿਖਰਾਂ ਛੂਹ ਰਹੀ ਏ।

- 1 : ਆਪਾ-ਧਾਪੀ ਪਈ ਏ।
- 2 : ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਵੰਡਾਉਂਦਾ।
- 3 : ਭਰਾ ਦਾ ਭਰਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਰਿਹਾ ਏ।
- 4 : ਗਵਾਂਢੀ ਦਾ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ।
- 1 : ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੋ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।
- 2 : ਕੋਈ ਪਿਸਤੌਲ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸਕੂਟਰ ਖੋਹ ਲਏ।
- 3 : ਕੋਈ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਘਾਇਲ ਕਰ ਦੇ।
- 4 : ਕੋਈ ਬੱਸੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਉੱਜ ਹੀ ਮਾਰਦੇ।
- 1 : ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਜੀਣਾ ਏ ?
- 2 : ਕੀ ਇਸ ਜੀਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੱਜ ਏ
- 3 : ਕੀ ਇਸ ਜੀਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਆਦ ਏ ?
- 4 : ਕੀ ਇਹ ਜੀਣ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਏ ?

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਫੇਰ ?

ਇਕੱਠੇ : ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕਿਉਂ ? ਦੱਸ ਸਕੋਗੇ ?

- 1 : ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
- 2 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
- 3 : ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
- 4 : ਸਭ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਆਓ ਫੇਰ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਛੋਹੀਏ।

ਇਕੱਠੇ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਨਾਟਕ ਵਿਖਾਈਏ।

ਜੋ ਸੱਚ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੰਢਾਈਏ।

*(ਸੂਤਰਧਾਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੇ ਚਾਰੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਪਾਹੀ ਤੇ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਵਿਚ
ਭਈਆ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਾਲਾ)*

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਇਕ ਚੌਕ ਹੈ...ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਦਾ ਸਿਪਾਹੀ ਖੜਾ ਹੈ...ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲਾਲ ਹਰੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ...ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ...ਕਾਰ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ...ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਲੰਘ ਗਿਆ...ਸਕੂਟਰ ਲੰਘ ਗਿਆ...ਉਹ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਲੰਘ ਗਏ ਨੇ...ਪਰ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਪਾਹੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ...ਪਰ ਉਹ ਖਿੜ ਰਿਹਾ ਏ। ਆਪਣੀ ਖਿੜ ਕਿਸ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ? ਉਹ ਇਕ ਗਰੀਬ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਾਲਾ ਦਿਸ ਪਿਆ ਹੈ...

ਆਪਣੀ ਰਿਕਸ਼ਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ...
ਭਈਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਮਾਉਣ ਆਇਆ ਹੈ...ਕਾਨੂੰਨ
ਦੇ ਰਖਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ...ਸੌਖਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ ?

(ਸਿਪਾਹੀ ਉਸ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਸਿਪਾਹੀ : ਓਏ ਸੂਰ ਦਿਆ ਪੁੱਤਰਾ...ਇਹ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਕਿਉਂ ਖੜਾ
ਕੀਤਾ ਏ ?

ਭਈਆ : ਹਜ਼ੂਰ ਸਵਾਰੀ ਕੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੇ ਹੈਂ।

ਸਿਪਾਹੀ : ਓਏ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਖੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏ...ਸਾਰਾ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਰੋਕ ਲਿਆ
ਏ।

(ਇਕ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।)

ਭਈਆ : ਹਜ਼ੂਰ...ਹਮ ਤੋ ਸੜਕ ਏ ਏਕ ਤਰਫ਼ ਖੜਾ ਹੈ।

ਸਿਪਾਹੀ : ਸਾਲਾ ਅੱਗੋਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

(ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।)

ਭਈਆ : (ਚੀਕ ਕੇ) ਮਾਰ ਦੀਆ ਹਜ਼ੂਰ...ਬੇਕਸੂਰ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ।

ਸਿਪਾਹੀ : ਸਾਲਾ ਬੇਕਸੂਰ ਦਾ।

(ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।)

ਭਈਆ : ਜੁਲਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਜ਼ੂਰ।

ਸਿਪਾਹੀ : ਸਾਲਾ ਜੁਲਮ ਦਾ।

(ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।)

1 : ਐਵੇਂ ਗਰੀਬ ਮਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਏ।

2 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਇਹੋ ਏ।

3 : ਜੇ ਭਈਆ ਰੁਪਿਆ ਤਲੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦੋਂਦਾ ਤਾਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ।

4 : ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ...ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ।

1 : ਪੰਜਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਬਣਦੈ ?

2 : ਮਹਿੰਗਾਈ ਲੱਕ ਤੋੜ ਰਹੀ ਏ।

3 : ਪਿਆਜ ਦੇਖੋ ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ।

4 : ਆਟਾ ਢਾਈ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ।

1 : ਦੁੱਧ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ।

2 : ਹੋਰ ਤੇ ਹੋਰ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਸੱਠ ਪੈਸੇ।

3 : ਕੋਈ ਖਾਏ ਤਾਂ ਕੀ ਖਾਏ ?

4 : ਕੋਈ ਪੀਏ ਤਾਂ ਕੀ ਪੀਏ ?

(ਭਈਏ ਨੂੰ ਮਾਰ ਪੈਂਦਿਆਂ ਹੀ ਚੀਕ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ।)

1 : (ਭਈਏ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ) ਪਰ ਉਸ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਖਾਹਮਖਾਹ ਮਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਏ ।

2 : ਆਓ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ...ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਈਏ ।

3 : ਉਹਨੂੰ ਛੁਡਵਾਈਏ ਤਾਂ ਆਪ ਮਾਰ ਖਾਈਏ ?

4 : ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹਾਂ ।

3 : ਭਰਾ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ।

4 : ਟੱਬਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ...ਦਿਹਾੜੀ ਮਰ ਜਾਏ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਜਾਈਏ ।

1, 2 : (ਇਕੱਠੇ) ਇਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ।

3 : ਚੱਲ ਬਈ ਦੇਰ ਹੋ ਰਹੀ ਏ ।

4 : ਆਹੋ ਟੀ.ਵੀ. ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ ।

1 : ਤੁਸੀਂ ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ...ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਅੱਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਡਰਾਮਾ ਆਉਣਾ ਏ ।

2 : ਬਈ ਡਰਾਮਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ।

3 : ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਮਾ ਕਰਨਾ ਕਿਥੋਂ ਆਉਂਦਾ ਏ ?

4 : ਸਫਾਰਸ਼ੀ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਨੇ ।

(ਮਾਰਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼)

ਇਕੱਠੇ : ਦੇਖੋ ਕਿੰਨੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਏ ।

(ਸਿਪਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪਿੱਠ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

ਭਈਆ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕੋਹਿਆ ਗਿਆ...ਕੀ ਉਹ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮਾਰ ਖਾਣ ਆਇਆ ਏ...ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਉਹਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ...ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਜ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ...ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਯਾਦ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ...ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਜੀਂਦਾ ਡਰਾਮਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ...ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ...ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ ।

(ਚਾਰ ਮੁੜ ਕੇ)

1 : ਉਹਦਾ ਦੁੱਖ ਸਾਡਾ ਦੁੱਖ ਏ ।

2 : ਉਹਦੀ ਪੀੜ ਸਾਡੀ ਪੀੜ ਏ ।

- 3 : ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਹੋ ਰਿਹੈ...ਰਾਤ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੈ।
 4 : ਜੋ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਹੋ ਰਿਹੈ...ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੈ।
 1 : ਇਹਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
 2 : ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
 3 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
 4 : ਸਭ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਝਾਕੀ।

ਇਕੱਠੇ : ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਜੋ ਹੋਇਆ ਟਾਕੀਓ ਟਾਕੀ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਚੀਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋ...ਇਹ ਦੌੜੀ ਹੋਈ ਘਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਆਈ ਏ...ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਉਹਦਾ ਪਤੀ ਏ...ਉਹਦਾ ਦਿਉਰ ਏ...ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਏ...ਉਹ ਡਿੱਗ ਪਈ ਏ... ਇਹ ਬੁੱਢੀ ਜੋ ਬੋਤਲ ਫੜ ਕੇ ਆਈ ਏ...ਇਹ ਸੱਸ ਏ...ਦੇਖੋ ਤੇਲ ਛਿੜਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ...ਪਤੀ ਨੇ ਤੀਲ੍ਹੀ ਲਗਾਈ ਏ...ਕੁੜੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਸੜ ਰਹੇ ਨੇ...ਕੁੜੀ ਸੜ ਰਹੀ ਏ।

(ਸੂਤਰਧਾਰ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।)

ਆਵਾਜ਼ : (ਕੁੜੀ ਦੀ) ਬਚਾਓ...ਲੋਕੋ ਬਚਾਓ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਪਰ ਕੋਈ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ...ਗਵਾਂਢੀ ਕੋਠਿਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ...।

(1, 2, 3, 4 ਹੁਣ ਗਵਾਂਢੀ ਬਣ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।)

- 1 : ਵਿਚਾਰੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਏ।
 2 : ਜਦੋਂ ਦੀ ਵਿਆਹੀ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।
 3 : ਅਖੇ ਦਾਜ ਬੋੜਾ ਲਿਆਈ ਏ।
 4 : ਸੁਣਿਐ ਪਿਉ ਨੇ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਨਕਦ ਦਿੱਤੈ।
 1 : 20 ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਕੌਣ ਜਾਣਦੈ ?
 2 : ਮਹਿੰਗਾਈ ਹੀ ਬੜੀ ਏ।
 3 : ਸਕੂਟਰ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਆਉਂਦਾ ਏ।
 4 : ਫਰਿਜ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਆਉਂਦਾ ਏ।
 1 : 20 ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਇਥੇ ਹੀ ਲੱਗ ਗਿਐ।
 2 : ਫੇਰ ਟੀ.ਵੀ. ਚਾਹੀਦਾ ਏ।
 3 : ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਮੌਜ ਬੜੀ ਏ...ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਪਿਕਚਰ ਵੇਖੋ।
 4 : ਚਿਤਰਹਾਰ ਵੇਖੋ...ਡਰਾਮਾ ਵੇਖੋ।

- 1 : ਪਰ ਇਕ ਦੁਖੀ ਡਰਾਮਾ ਔਹ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹੈ।
- 2 : ਕੁੜੀ ਵਿਚਾਰੀ ਸੜ ਰਹੀ ਏ।
- 3 : ਕੀ ਕਰ ਸਕਨੇ ਹਾਂ ?
- 4 : ਗਵਾਂਢ ਮੱਥਾ ਏ...ਲੜਾਈ ਥੋੜੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਆਂ।
- 1 : ਹੁਣ ਤਾਂ ਘਰ ਘਰ ਇਹੋ ਅੱਗ ਏ।
- 2 : ਕੋਈ ਸਟੋਵ ਨਾਲ ਸੜ ਰਹੀ ਏ।
- 3 : ਕੋਈ ਗੈਸ ਨਾਲ ਸੜ ਰਹੀ ਏ।
- 4 : ਗੈਸ ਦੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆਈ...ਗੈਸ ਦੀ ਬੜੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਏ।
- 1 : ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਨੇ...ਹਾਲੇ ਸਲੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।
- 2 : ਹੁਣ ਸੁਣਿਐ ਗੈਸ ਦੀ ਬਲੈਕ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਏ।
- 3 : ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇਵੋ...ਗੈਸ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਘਰ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ ਏ।
- 4 : ਪਰ ਉਹ ਦੇਖੋ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਏ।
- 1 : ਸੱਸ ਖੜੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਰਹੀ ਏ ?
- 2 : ਆਪਣੀ ਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ?
- 3 : ਪੈਸੇ ਦਾ ਲਾਲਚ ਬੁਰਾ ਹੈ।
- 4 : ਪੈਸਾ ਹੀ ਹਰ ਇਕ ਥਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਏ।
- 1 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਿੱਤੋ।
- 2 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਖਰੀਦੋ।
- 3 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਖਰੀਦੋ।
- 4 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਖਰੀਦੋ।

(ਕੁੜੀ ਦੀ 'ਬਚਾਓ ਬਚਾਓ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਉਧਰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ...ਫੇਰ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਬਾਅਦ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ।)

- 1 : ਹਾਂ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ ਅਸੀਂ ?
- 2 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਖਰੀਦੋ।
- 3 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਖਰੀਦੋ।
- 4 : ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਖਰੀਦੋ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਕੁੜੀ ਸੜ ਕੇ ਮਰ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਲ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਗਵਾਹੀਆਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।)

ਥਾਣੇਦਾਰ : (1 ਨੂੰ) ਤੁਹਾਡੇ ਗਵਾਂਢ ਵਿਚ ਇਕ ਕੁੜੀ ਸੜ ਕੇ ਮੇਰੀ ਹੈ...ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਏ ?

1 : ਸੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮਰੀ ਜੀ...ਸਾੜ ਕੇ ਮਾਰੀ ਗਈ ਏ ।

ਥਾਣੇਦਾਰ : ਅੱਛਾ ਫੇਰ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਏ ।

1 : ਵੇਖਿਆ ਜੀ...ਏਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ।

ਥਾਣੇਦਾਰ : ਕੀ ਨਾਂ ਏ ਤੁਹਾਡਾ ?

1 : (ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਝੋਂਪ ਕੇ) ਨਾਂਅ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕੀ ਕਰੋਗੇ ?

ਥਾਣੇਦਾਰ : ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਕਚਹਿਰੀ ਬੁਲਾਵਾਂਗੇ ।

1 : ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ...ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢ ਕੁੜੀ ਕੋਈ ਮਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ...ਕਿਉਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਕੋਈ ਮਰੀ ਐ ?

2 : ਨਹੀਂ...ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰੀ ।

ਥਾਣੇਦਾਰ : (3 ਨੂੰ) ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ?

3 : 109 ਨੰਬਰ ਵਿਚ ।

ਥਾਣੇਦਾਰ : 108 ਵਿਚ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਏ...ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

3 : ਜਨਾਬ ਜੇ 107 ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ?

ਥਾਣੇਦਾਰ : (4 ਨੂੰ) ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

4 : ਹਾਂ...ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ...ਨਾ ਬੁਰਾ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਬੁਰਾ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ...ਨਾ ਬੁਰਾ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ।

ਥਾਣੇਦਾਰ : ਕੁੜੀ ਸੜ ਕੇ ਮਰ ਗਈ ਏ ।

4 : ਈਸ਼ਵਰ ਉਹਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੇ ।

ਇਕੱਠੇ : ਈਸ਼ਵਰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ

ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਭਗਵਾਨ

(ਥਾਣੇਦਾਰ ਬੇਵਸੀ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਕ ਕੁੜੀ ਮਰ ਗਈ...ਇਕ ਬਾਬਲ ਦੀ ਧੀ ਮਰ ਗਈ...ਸਭ ਨੇ ਵੇਖਦਿਆਂ-ਵੇਖਦਿਆਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ...ਸਭ ਨੇ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ...ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

(ਜੱਜ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਥੋੜ੍ਹੀ ਖੱਪ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।)

ਜੱਜ : ਆਰਡਰ...ਆਰਡਰ...ਕੋਈ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ?

ਵਕੀਲ : ਮੀ-ਲਾਰਡ...ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਜੱਜ : ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਕੁੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ?

ਵਕੀਲ : ਮੀ-ਲਾਰਡ...ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਜੱਜ : ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ।

ਵਕੀਲ : ਮੀ-ਲਾਰਡ...ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੁੜੀ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਉਹਨੂੰ
ਆਮ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਪੈਸੇ ਲਿਆਉਣ
ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਜੱਜ : ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ?

ਵਕੀਲ : ਮੀ-ਲਾਰਡ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

(ਜੱਜ ਕੁਝ ਲਿਖਦਾ ਏ...ਵਕੀਲ ਤੇ ਜੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ...ਸਬੂਤ ਹੈ ਨਹੀਂ...
ਇਸ ਲਈ ਕਾਤਲ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ...ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ
ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ...ਨਹੀਂ...ਕਿਉਂ ? ਕਿਉਂਕਿ...।

1 : ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਗੰਢਿਆਂ ਦਾ ਭਾਅ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਏ।

2 : ਆਟੇ ਦਾ ਚੱਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣ ਦੇਂਦਾ।

3 : ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਕਰ ਏ।

4 : ਘਰ ਦੀ ਗੈਸ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁੱਕੀ ਹੋਈ ਏ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਕ ਕੁੜੀ ਸੜ ਕੇ ਮਰ ਗਈ...ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ?

1 : ਨਹੀਂ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ?

2 : ਨਹੀਂ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕਿਸੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ?

3 : ਨਹੀਂ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕੀ 67 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ?

4 : ਨਹੀਂ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਪਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ...ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸੜ ਕੇ
ਮਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ...ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਕਿੰਝ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ...ਇਸ ਲਈ
ਇਹ ਧਰਤ ਕੁਮਲਾ ਰਹੀ ਏ...ਕੀ ਜਿਹੜੀ ਕੁੜੀ ਸੜ ਮਰੀ...ਉਹਨੂੰ
ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੈ ?

1 : ਉਹਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ?

2 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।

3 : ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।

4 : ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਸੀ ਸਾਡੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਹਾਣੀ...ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਰਦੀ ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ...ਪਰ ਇਥੇ ਤਾਂ ਹਰ ਸੜਕ ਤੇ ਕਹਾਣੀ, ਹਰ ਮੋੜ 'ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਸੁਣੋ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

1 : ਇਹ ਸੜਕ ਵਗਦੀ ਸੀ।

2 : ਇਥੋਂ ਕਾਰਾਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਸਨ।

3 : ਸਕੂਟਰ ਲੰਘਦੇ ਸਨ।

4 : ਸਾਇਕਲ ਲੰਘਦੇ ਸਨ।

1 : ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਬੰਦ ਏ।

2 : ਇਥੇ ਤੰਬੂ ਕਨਾਤ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ।

3 : ਬਿਜਲੀਆਂ ਜਗਮਗਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।

4 : ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ।

1 : ਹਕੂਮਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ।

2 : ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਮਹਾਤਮ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਹ ਖਾਂਦੀ ਸੀ।

4 : ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੋ ਲੰਗੋਟੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

3 : ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੋ ਸਾਦਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

1 : ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੌਲਤ ਹੈ।

2 : ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਹੋਛਾ ਵਿਖਾਵਾ ਨਾ ਕਰੋ।

3 : ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਖਾਵਾ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਪਹੁੰਚਾਂਦਾ ਹੈ।

4 : ਉਹਦੀ ਦੁਖਦੀ ਰਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁਖਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : Vulgar display of wealth is a sin against Society
ਦੌਲਤ ਦਾ ਹੋਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਮਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਪਾਪ ਹੈ।

(ਇਕ ਗਰੀਬੜਾ ਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਚੁੰਧਿਆ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।)

ਇਕੱਠੇ : ਭਲਿਆ ਲੋਕਾ...ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਏਂ ?

ਗਰੀਬੜਾ : ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਇਕੱਠੇ : ਕਿਉਂ ?

ਗਰੀਬੜਾ : ਤਾਂ ਜੋ ਪੁੱਤਰੋ...ਆਪਣੀ ਝੁੱਗੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਾਂ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਹਾਂ ਜੇ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਹਜ਼ਾਰਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਇਸ ਝੁੱਗੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ
ਆ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਸ ਝੁੱਗੀ 'ਚ ਉਮਰ ਭਰ ਚਾਨਣਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ
ਏ...ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਸੌਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀ 'ਤੇ ਪੁੱਜ

ਜਾਏ...ਤਾਂ ਉਹ ਹਨੇਰੀ ਬਸਤੀ ਸਦਾ ਲਈ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਏ ਤੇ ਇਹ
ਰੋਸ਼ਨੀ ਇਥੇ ਜਗਮਗ ਕਰ ਰਹੀ ਏ...ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਨ
ਲਈ...ਉਹਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ...।

- 1 : ਉਹਦੀ ਝੁੰਗੀ ਹਨੇਰੀ ਏ।
- 2 : ਉਹਦੀ ਬਸਤੀ ਹਨੇਰੀ ਏ।
- 3 : ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਨੇਰੀ ਏ।
- 4 : ਉਹਦੀ ਦੁਨੀਆ ਹਨੇਰੀ ਏ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਇਹ ਨੇ ਜੋ ਅੰਨ੍ਹੀ ਜਗਮਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ
ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।

- 1 : ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ 'ਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ।
- 2 : ਇਹੀ ਰੋਜ਼ ਟੀ.ਵੀ. ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ।
- 3 : ਚਾਨਣ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਖਾਂਦੇ ਨੇ।
- 4 : ਚਾਨਣ ਚੁਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਾਨਣ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

(ਬਾਬਾ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਬਾਬਾ ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਏਂ ?

ਗਰੀਬੜਾ : ਇਥੇ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਕੀ ਏ ?

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕੋਠੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ।

ਗਰੀਬੜਾ : (ਹਉਕਾ ਲੈ ਕੇ) ਅੱਛਾ ਸੁਖੀ ਵੱਸੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਪਰ ਬਾਬਾ ਗੱਲ ਕੀ ਏ ?

ਗਰੀਬੜਾ : ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਏ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕਿਉਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੀ ਗੱਲ ਏ ?

ਗਰੀਬੜਾ : ਮੈਂ ਹਾਲੀਂ ਤਕ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਹੱਥ ਪੀਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਕਿਉਂ ਬਾਬਾ ?

ਗਰੀਬੜਾ : ਕਾਰਜ ਲਈ ਜੋ ਪੈਸੇ ਜੋੜੇ ਸਨ...ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਖਾ ਲਏ।

(ਅੱਖਾਂ ਪੂੰਝਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਹੋਵੇ...

- 1 : ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ।
- 2 : ਲੱਖਾਂ ਧੀਆਂ ਦਾਜ ਖੁਣੋਂ ਸਾੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ।
- 3 : ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਛੱਤ ਨਾ ਹੋਏ।
- 4 : ਕਰੋੜਾਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਬੇਜ਼ਰਗਾਰ ਫਿਰਦੇ ਹੋਣ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਉਥੇ ਏਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਛਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ।

- 1 : ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ।
- 2 : ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਖੱਦਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ।
- 3 : ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ।
- 4 : ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਨੇ।
- 1 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ?
- 2 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਿਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ?
- 3 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਦਿਵਾਉਣੀ ਪਏਗੀ।
- 4 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛਿਆਂ ਤੇ ਅੱਕ ਉਗਾਉਣੀ ਪਏਗੀ।
- 1 : ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਾਡੀ ਹੈ।
- 2 : ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
- 3 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।
- 4 : ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਇਹ ਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ।

- 1 : ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਡਰੀਬ।
- 2 : ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਛਾ ਅਮੀਰ।
- 3 : ਪਰ ਹਾਲੇ ਉਠਣਾ ਨਾ।
- 4 : ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਅਖ਼ੀਰ।

(1, 2, 3, 4 ਪਿੱਠ ਕਰਦੇ ਹਨ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਹੈ।

(1, 2, 3, 4 ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਮੁੜਦੇ ਹਨ।)

- 1 : ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ।
- 2 : ਜੋ ਹੁਣ ਤਿੰਨਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਏ।
- 3 : ਜੇ ਹਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ।
- 4 : ਤਾਂ ਇਹ ਦੋ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਰਹਿ ਜਾਏਗੀ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਥੇ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹੈ ?

- 1 : ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ।
- 2 : ਬੈਂਕ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ।
- 3 : ਪਟਰੋਲ ਪੰਪ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ।
- 4 : ਲੋਕ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਲੱਗਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ—

- 1 : ਗੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਏ।
- 2 : ਸਮਾਜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੇ।

3 : ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਪਨਾਹ ਨੇ।
 4 : ਥਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਨੇ।
 ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ...
 1 : ਨਾਨਕ ਵਰਗਾ ਦਰਵੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।
 2 : ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।
 3 : ਕੌਣ ਭਲੇ ਕੌਣ ਮੰਦੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।
 4 : ਝੂਠ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।
 ਸੂਤਰਧਾਰ : ਪਰ ਅੱਜ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ...
 1 : ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਨਫ਼ਰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ।
 2 : ਜੋ ਚੌਧਰੀ, ਜੋ ਲੀਡਰ ਉਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੈ।
 3 : ਸੱਚ ਵਰਗਾ ਲੁਕ ਖਲੋਤਾ ਝੂਠ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ।
 4 : ਇਥੇ ਜੀਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੈ।
 ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਕ ਪਾਸੇ ਮੋਰਚਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।
 (ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ !)
 ਸੂਤਰਧਾਰ : ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕੀ ਹੋ ?
 ਖਾਲਸਾ : ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ...ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸਿੱਖ ਸਦਾਚਾਰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹਨ।
 1 : ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖ ਏ।
 2 : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਡੀ.ਸੀ. ਸਿੱਖ ਨੇ।
 3 : ਸਿੱਖ ਉੱਚੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ।
 4 : ਬਹੁਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਸਿੱਖ ਨੇ।
 ਖਾਲਸਾ : ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ...ਉਹ ਚਮਚੇ ਨੇ।
 ਸੂਤਰਧਾਰ : (ਤਨਜ਼ ਨਾਲ) ਫੇਰ ਸਿੱਖ ਕੌਣ ਨੇ ?
 1 : ਜੋ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ?
 2 : ਕਿਸੇ ਪਾਨ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਦਾ ਗਾਟਾ ਲਾਹੁਣ ?
 3 : ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਕਰਨ ?
 4 : ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ?
 ਖਾਲਸਾ : ਇਹਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ...ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਏ...ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ।
 1 : ਪਰ ਉਹ ਪਕੜੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ?
 ਖਾਲਸਾ : ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛੋ।

- 2 : ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਏ...ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ 'ਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਨੇ ?
 ਖਾਲਸਾ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਉਹ ਉੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦੇ ?
- 3 : ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਸਟ ਦੇਂਦੀ ਹੈ...ਤੁਸੀਂ ਪਕੜਵਾ ਦੇਵੋ।
 ਖਾਲਸਾ : ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨਹੀਂ।
- 4 : ਪੰਜਾਬ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ।
 ਖਾਲਸਾ : ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਏ।
- 1 : ਵਪਾਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ।
 ਖਾਲਸਾ : ਝੂਠ ਦਾ ਵਪਾਰ ਮੁੱਕ ਜਾਏ ਚੰਗਾ ਏ।
- 2 : ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਰਹੇ ਨੇ।
 ਖਾਲਸਾ : ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣ...ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਏ।
- 3 : ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਏਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਏ।
 ਖਾਲਸਾ : ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।
- 4 : ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ।
 ਖਾਲਸਾ : ਮੋਰਚਾ ਲਗਾ ਕੇ...ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੇ...ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੇ...ਜੇ ਕੋਈ ਨਾ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਕੀ ਕਸੂਰ।
- ਸੂਤਰਧਾਰ : ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ...ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- 1 : ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ।
 2 : ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ...ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ।
 3 : ਡਾਕੇ ਪੈ ਰਹੇ ਨੇ...ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ।
 4 : ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲ ਰਹੀ ਏ...ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ।
- ਸੂਤਰਧਾਰ : ਆਓ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਏ...ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਏ।
- 1 : ਜਨਾਬ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹੋ ?
 ਸਰਕਾਰ : ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਈਏ।
- 2 : ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਕਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ?
 ਸਰਕਾਰ : ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।
- 3 : ਆਸਾਮ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ...ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ...ਇਹ ਹੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ?
 ਸਰਕਾਰ : ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਹੋ ਜਾਏਗਾ।
- 4 : ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ?

ਸਰਕਾਰ : ਪਹਿਲੇ ਅਸੀਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਾਂ...ਫੇਰ ਗੁੱਟ-ਨਿਰਲੇਪ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆ ਗਈ...ਫੇਰ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਯੂ.ਐੱਨ.ਓ. ਜਾਣਾ ਪੈ ਗਿਆ...ਫੇਰ ਕਾਮਨ ਵੈਲਥ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆ ਗਈ।

1 : ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮਸਲੇ ਸੁਲਝਾ ਸਕਦੇ ਹੋ...ਪਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ?

ਸਰਕਾਰ : ਦੁਨੀਆ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਏ...ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਲੋਕ ਨੇ।

2 : ਦੇਸ਼ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ ?

ਸਰਕਾਰ : ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸਰ ਜਾਏਗਾ...ਇਹ ਤਬਾਹੀਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਤੇ ਚਲਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ।

3 : ਲੋਕ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ?

ਸਰਕਾਰ : ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਬਹੁਤ ਏ...ਮੁੱਕਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ।

4 : ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ?

ਸਰਕਾਰ : ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ...ਹਰ ਚੌਕ ਤੇ 4 ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਖੜੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਏ...ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ., ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ., ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਤੇ ਪੀ.ਪੀ.।

1 : ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਏ ?

ਸਰਕਾਰ : ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਨੋ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੇ।

2 : (ਤਨਜ਼ ਨਾਲ) ਆਹੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਖੋਹ ਕੇ ਬੋਝੇ ਵਿਚ ਪਾਏ।

ਸਰਕਾਰ : ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ।

3 : ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਤਲ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕਿਧਰੇ ਲੱਭਦੀ ਨਹੀਂ...ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਜ਼ਰੂਰ ਪੁੱਜਦੀ ਏ।

4 : ਪਰ ਚੌਕ 'ਤੇ ਸਕੂਟਰ ਖੜਾ ਕਰਕੇ ਦਸ ਰੁਪਏ ਝਾੜ ਸਕਦੀ ਏ।

1 : ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਆਪਣੇ ਬੋਝੇ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਏ।

ਸਰਕਾਰ : ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

2 : ਕੀ ?

ਸਰਕਾਰ : ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਨ।

3 : ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਫ਼ਾਸਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵੱਢਦੇ।

ਸਰਕਾਰ : ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਫ਼ਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਵੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ।

4 : (ਤਨਜ਼ ਨਾਲ) ਸਗੋਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲਮਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- 1 : ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਉਲਝੇ ਰਹਿਣ।
- 2 : ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਦੇ ਰਹਿਣ।
- 3 : ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇ।
- 4 : ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਦੀ ਰਹੇ।

ਸਰਕਾਰ : ਬਈ ਇਹ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਖੇਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ...ਪਾਸਾ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪੌਜ਼ ਵਿਚ ਮੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : (ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ) ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਿਆ...ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਲਿਆ...ਉਹ ਜੋ ਸੋਚ ਰਹੇ ਨੇ ਜਾਣ ਲਿਆ...ਉਹ ਜੋ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਨੇ, ਦੇਖ ਲਈ...ਉਹ ਜੋ ਚਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨੇ...ਸਮਝ ਲਈ ਤੇ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਕੁਝ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ।

(1, 2, 3, 4 ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ)

- 1 : ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਜ਼ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖੋਗੇ ?
- 2 : ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ 'ਤੇ ਹੀ ਸਿਆਸਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋਗੇ ?
- 3 : ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਓਗੇ ?
- 4 : ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਮੈਂਟਰੀ ਅਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਡਰਾਮੇ ਤਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰੱਖੋਗੇ ?
- 1 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪਏਗਾ।
- 2 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਪਏਗਾ।
- 3 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਪਏਗਾ।
- 4 : ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਜੋ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ...

- 1 : ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਤ ਹੈ।
- 2 : ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਹੈ।
- 3 : ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੈ।
- 4 : ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਹੈ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਆਓ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈਏ...

- 1 : ਸਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਜੋੜੀਏ।
- 2 : ਬਾਹਵਾਂ 'ਚ ਬਾਹਵਾਂ ਪਾਈਏ।
- 3 : ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਈਏ।
- 4 : ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਵਧਾਈਏ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਇਹ ਦੇਖੀਏ...

- 1 : ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਤਕੜੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਏ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਨਾ ਰਹੀਏ ।
 - 2 : ਕੋਈ ਧੀ ਦਾਜ ਦੇ ਲਾਲਚੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਸਾੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਏ ਤੇ ਤਮਾਸ਼ਾਈ ਨਾ ਬਣੀਏ ।
 - 3 : ਦੌਲਤ ਦਾ ਹੋਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਖੁੱਕ ਕੇ ਨਾ ਲੰਘੀਏ ।
 - 4 : ਦੰਭ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈਏ ।
- ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਹ ਨਫਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਅੱਗ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਦੰਭ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਪੰਥੀਏ...ਇਹ ਸਰਕਾਰੀਏ...ਇਹ ਦਰਬਾਰੀਏ...ਇਹ ਸਭ ਡੱਬੂ ਨੇ, ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕੰਧ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ।
- 1 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰਕਾਰੀਏ ।
 - 2 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰੀਏ ।
 - 3 : ਟੰਬੇ ਮਾਰ ਦੁੜਾਈਏ ।
 - 4 : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਲਾਈਏ ।
- ਸੂਤਰਧਾਰ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕੀਏ ।
- 1 : ਇਹ ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ ।
 - 2 : ਇਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ ।
 - 3 : ਇਹੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ ।
 - 4 : ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ ।
- ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਇਹੀ ਅੱਜ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਧਰਮ ਯੁੱਗ ਹੈ ।

(ਵਕਫਾ)

ਆਓ ਇਸ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਲੜੀਏ ।

- 1 : ਸਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ।
- 2 : ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ।
- 3 : ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ।
- 4 : ਸਭ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੀਦੈ ।